

FRANZ EGENBERGER

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS
2006 m. liepos 11 d.*

Byloje C-313/04

dėl *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* (Vokietija) 2004 m. birželio 24 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2004 m. liepos 26 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk

prieš

Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung,

dalyvaujant

Fonterra (Logistics) Ltd,

* Proceso kalba: vokiečių.

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas ir J. Malenovský, teisėjai J.-P. Puissechet, R. Schintgen, N. Colneric, J. Klučka, U. Lohmus ir E. Levits (pranešėjas) ir A. Ó Caoimh,

generalinis advokatas L. A. Geelhoed,
posėdžio sekretorė K. Sztranc, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. rugsėjo 27 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk*, atstovaujamos advokatų C. Bittner ir J. Gündisch,

- *Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung*, atstovaujamos administracijos darbuotojo K.-D. Lutz,

- *Fonterra (Logistics) Ltd*, atstovaujamos *solicitor* E. Gibson-Bolton, advokato A. Rinne, *solicitor* C. Firth ir *solicitor* C. Humpe,

- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos C. Schulze-Bahr,

- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues, S. Ramet ir A. Colomb,

- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos T. Nowakowski,

- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos C. Cattabriga, F. Erlbacher ir F. Hoffmeister,

susipažinęs su 2005 m. gruodžio 1 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2001 m. gruodžio 14 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2535/2001, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1255/1999 taikymo taisykles dėl pieno bei pieno produktų importo tvarkos ir tarifinių kvotų atidarymo (OL L 341, p. 29), 25 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos ir 35 straipsnio 2 dalies galiojimo.

- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant bylą tarp Vokietijos teisės reglamentuojamos bendrovės *Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk* (toliau – *Egenberger*) ir *Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung* (Vokietijos federacinė žemės ūkio ir maisto tarnyba, toliau – BLE) dėl licencijos sviesto iš Naujosios Zelandijos importui, taikant sumažintus muitus, išdavimo.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

Reglamentas Nr. 1255/1999

- 3 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1255/1999 dėl bendro pieno ir pieno produktų rinkos organizavimo (OL L 160, p. 48) 26 straipsnio 1 dalis nustato, kad kurio nors iš 1 straipsnyje išvardytų produktų, tarp kurių yra ir sviestas, importui į Bendriją reikalinga importo licencija.
- 4 Šio reglamento 26 straipsnio 2 dalis yra išdėstyta taip:

„Valstybės narės išduoda licencijas kiekvienam pareiškėjui, neatsižvelgdamos į jo įsisteigimo vietą Bendrijoje <...>

Importo ir eksporto licencijos galioja visoje Bendrijoje. Jos išduodamos pateikus užstatą, užtikrinantį, kad produktai bus importuojami arba eksportuojami licencijos galiojimo laikotarpiu; išskyrus *force majeure* atvejus, tas užstatas visiškai arba iš dalies prarandamas, jeigu tuo laikotarpiu importas arba eksportas nevykdomas arba vykdomas tikrai iš dalies.“

- 5 Pagal šio reglamento 26 straipsnio 3 dalies c punktą Europos Bendrijų Komisija patvirtina kitas išsamias šio straipsnio taikymo taisykles.

- 6 Reglamento Nr. 1255/1999 29 straipsnio 2 dalis apibrėžia būdus, kurie gali būti taikomi administruojant tarifines kvotas ir pabrėžia, kad jais vengiama suinteresuotų ūkio subjektų diskriminavimo.

Reglamentas Nr. 2535/2001

- 7 Reglamento Nr. 2535/2001 25 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa nustato:

„Importo licencijos III priede nurodytiems produktams, kuriems taikoma ten pat nurodyta maito norma, išduodamos tik pateikus atitinkamą IMA 1 (Ivežimo kontrolės tvarkos) sertifikatą visam jame nurodytam grynajam kiekiui.“

- 8 Šiuo atžvilgiu šio reglamento III priedas apibrėžia sviestui iš Naujosios Zelandijos taikomas kvotas ir importo maito normą. Be to, iš šio reglamento devintos

konstatuojamosios dalies matyti, kad kompetentingų eksportuojančios šalies valdžios institucijų išduotas IMA 1 sertifikatas įrodo, jog buvo įvykdytos sąlygos, reikalingos, kad į Europos Bendriją importuotiems produktams būtų taikomi mažesni muitai.

- 9 Pagal Reglamento Nr. 2535/2001 32 straipsnio 2 dalį IMA 1 sertifikatai galioja tik tada, kai juos tinkamai užpildo ir jų autentiškumą patvirtina šio reglamento XII priede nurodytos juos išduodančios eksportuojančios šalies institucijos. Šis priedas nurodo, kad Naujosios Zelandijos atveju ši išduodanti institucija yra *Food Assurance Authority* (Maisto priežiūros institucija) prie Žemės ūkio ir miškų ministerijos. Be to, šio reglamento IV priedas apibrėžia sviesto iš Naujosios Zelandijos svorio ir riebalų kiekio tikrinimo būdus ir IMA 1 sertifikato šiam produktui pildymo tvarką.
- 10 Iš Reglamento Nr. 2535/2001 34 straipsnio išplaukia, kad šio reglamento 34–42 straipsnių nuostatos taikomos sviestui iš Naujosios Zelandijos. Šio reglamento 35 straipsnio 2 dalis nustato:

„Praškos importo licencijoms gauti gali būti pateiktos tik Jungtinėje Karalystėje.

Jungtinė Karalystė kontroliuoja visų IMA 1 sertifikatų išdavimą, panaikinimą, dalinį pakeitimą, pataisymą arba jų kopijų išdavimą. Ji užtikrina, kad visas kiekis, kuriam buvo išduotos importo licencijos, neviršytų nė vienerių importo metų kvotos.“

Pasaulinės prekybos organizacijos teisės aktai

- 11 1947 m. spalio 30 d. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (toliau – GATT) 1969 m. kovo 1 d. redakcijos XVII straipsnio 1 dalies a punktas nustato:

„Kiekviena Susitariančioji Šalis įsipareigoja, kad jeigu ji įsteigia ar išlaiko valstybinę įmonę, kad ir kur ši būtų, arba suteikia įmonei, formaliai ar iš tikrųjų, išimtinės ar ypatingas teises, tokia įmonė, pirkdama arba parduodama importo arba eksporto prekes, vadovaujasi bendrais nediskriminacinio režimo principais, kuriuos šis Susitarimas nustato valdžios priemonėms, veikiančioms privačių pardavėjų eksportą ar importą.“

- 12 Pagal prie po daugiašalių Urugvajaus raundo derybų (1986–1994 m.) 1994 m. pasirašytos Pasaulio prekybos organizacijos (toliau – PPO) steigimo sutarties pridėtos Sutarties dėl importo licencijos išdavimo tvarkos (OL L 336, 1994, p. 151) 1 straipsnio 3 dalį importo licencijos išdavimo taisyklės turi būti neutralios ir administruojamos tinkamai bei nešališkai.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 13 Naujosios Zelandijos įstatymų leidėjas Įstatymu dėl pieno pramonės restruktūrizavimo (Dairy Industry Restructuring Act 2001, toliau – 2001 m. Įstatymas),

įsigaliojusiu 2001 m. rugsėjo 27 d., išimtinę licenciją sviestui iš Naujosios Zelandijos eksportuoti į Europos Sąjungą taikant sumažintus muitus suteikė *New Zealand Dairy Board* (toliau – NZDB), kuri neseniai su kitais pieno gamintojais susijungė į *Fonterra Cooperative Group Ltd* (toliau – *Fonterra*), Naujosios Zelandijos teisės reglamentuojamą kooperatinę prekybos agentūrą. 2001 m. Įstatymas draudžia bet kokį šios eksporto licencijos perleidimą tretiesiems asmenims. *Fonterra* sviestą iš Naujosios Zelandijos į Europos Sąjungą eksportuoja tik per *NZMP Logistics* (toliau – NZMP), vieną iš Jungtinėje Karalystėje savo įsteigtų filialų. Taigi NZMP yra vienintelė sviesto iš Naujosios Zelandijos importuotoja į Europos Sąjungą taikant sumažintus muitus.

- 14 Šiuo atžvilgiu importo procedūrą galima apibūdinti taip: *Food Assurance Authority* išduoda IMA 1 sertifikatą NZDB, kuri, pardavusi sviestą NZMP, perduoda šį sertifikatą pastarajai. Šis filialas Jungtinėje Karalystėje pagal Reglamentą Nr. 2535/2001 pateikia paraišką importo licencijai gauti kartu su IMA 1 sertifikatu, importuoja sviestą iš Naujosios Zelandijos į Europos Sąjungą, perparduoda jį sumokėjęs muitą bei mokesčius, ir taip gauna skirtumą tarp importo kainos ir aukštesnės Bendrijos kainos.
- 15 *Egenberger* 2003 m. rugpjūčio 25 d. BLE pateikė paraišką gauti licenciją sviesto iš Naujosios Zelandijos importui taikant sumažintus muitus. 2003 m. spalio 2 d. sprendimu BLE šią paraišką atmetė motyvuodama tuo, kad *Egenberger* jai nepateikė IMA 1 sertifikato, ir tuo, kad paraišką gauti importo licenciją sviesto iš Naujosios Zelandijos importui taikant sumažintus muitus galima pateikti tik Jungtinėje Karalystėje.
- 16 Dėl šio sprendimo *Egenberger* pareiškė ieškinį *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* tvirtindama, kad kai kurios Reglamento Nr. 2535/2001 nuostatos prieštarauja EB 28 straipsniui, EB 34 straipsnio 2 dalies antrajai pastraipai ir EB 82 straipsniui. Šiuo atžvilgiu *Egenberger* primena, kad dar 2001 m. balandžio mėn. ji buvo *Fonterra*

pateikusi pasiūlymą pirkti sviestą iš Naujosios Zelandijos. Tačiau šis pasiūlymas buvo atmestas motyvuojant tuo, kad *Fonterra* sviestą, taikant sumažintus muitus, į Europos Sąjungą eksportavo tik per NZMP. Dėl šios priežasties *Egenberger* negalėjo gauti reikiamo IMA 1 sertifikato arba pirkti sviesto importui.

- 17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas sutinka su *Egenberger* abejonėmis dėl Reglamento Nr. 2535/2001 35 straipsnio 2 dalies ir 25 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos galiojimo. Savo argumentus šiuo klausimu jis grindžia keturiais aspektais.
- 18 Visų pirma šis teismas nurodo, kad Reglamento Nr. 2535/2001 35 straipsnio 2 dalis prieštarauja EB 34 straipsnio 2 dalies antrajai pastraipai, nes ji leidžia potencialiems sviesto iš Naujosios Zelandijos importuotojams, įsisteigusiems Jungtinėje Karalystėje, pateikti paraišką importo licencijai gauti jų pačių valstybės rinkos reguliavimo institucijoms, o visi kiti importuotojai tokią paraišką turi pateikti kitoje valstybėje narėje, t. y. Jungtinėje Karalystėje. Dėl to šie importuotojai, ypač mažos ir vidutinės įmonės, turi papildomų išlaidų ir susiduria su atgrasančiu poveikiu. Be to, ši nuostata prieštarauja Reglamento Nr. 1255/1999 26 straipsnio 2 daliai, kuri numato, kad importo licencijas išduoda visos valstybės narės.
- 19 Be to, Reglamento Nr. 2535/2001 25 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa prieštarauja EB 34 straipsnio 2 dalies antrojoje pastraipoje ir Reglamento Nr. 1999/1255 29 straipsnio 2 dalyje įtvirtintam diskriminacijos draudimui, nes praktiškai lemia, kad išskyrus NZMP – vienintelę įmonę, kuri turi galimybę gauti IMA 1 sertifikatą, – nė vienas potencialus sviesto iš Naujosios Zelandijos importuotojas neturi galimybės jo importuoti naudojantis sumažinto maito tarifų eksporto kvotomis.

- 20 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad ginčijamos Reglamento Nr. 2535/2001 nuostatos prieštarauja EB 28 straipsniui.
- 21 Visų pirma, jo nuomone, šio reglamento 35 straipsnio 2 dalis apsunkena ne Jungtinėje Karalystėje įsteigtų įmonių galimybę pasinaudoti sviesto iš Naujosios Zelandijos, kuriam taikomi sumažinti muitai, importo kvotomis ir taip riboja laisvą prekybą Bendrijoje.
- 22 Be to, to paties reglamento 25 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa riboja sviesto iš Naujosios Zelandijos judėjimą Bendrijoje dėl antikonkurencinių *Fonterra* veiksmų atsisakant šį produktą, kuriam taikomi sumažinti muitai, parduoti ir kitiems importuotojams, o ne tik NZMP.
- 23 Trečia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas tvirtina, kad Reglamento Nr. 2535/2001 25 straipsnio 1 dalies pirmoji pastraipa Bendrijos teisėje įtvirtina Naujosios Zelandijos teisės normą, suteikiančią *Fonterra* monopoliją sviesto iš Naujosios Zelandijos eksporto taikant sumažintus muitus srityje. Šiuo atžvilgiu ši nuostata taip pat prieštarauja EB 82 straipsnio 1 daliai.
- 24 Galiausiai, ketvirta, ginčijamos Reglamento Nr. 2535/2001 nuostatos prieštarauja GATT XVII straipsnio 1 dalies a punktui bei Sutarties dėl importo licencijos išdavimo tvarkos 1 straipsnio 3 daliai. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad priimdamas Reglamentą Nr. 2535/2001 Bendrijos teisės aktų leidėjas siekė įgyvendinti PPO kontekste prisiimtus įsipareigojimus. Todėl pagal Teisingumo Teismo praktiką po 1991 m. gegužės 7 d. Sprendimo (*Nakajima prieš Tarybą*, C-69/89, Rink. p. I-2069) šio akto teisėtumą galima vertinti atsižvelgiant į taikytiną PPO teisę.

- 25 Pirmiausia Reglamento Nr. 2535/2001 25 straipsnio 1 dalis, perkelianti į Bendrijos antrinę teisę GATT prieštaraujančią Naujosios Zelandijos normą, pažeidžia GATT XVII straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintą nediskriminavimo principą.
- 26 Be to, Reglamento Nr. 2535/2001 35 straipsnio 2 dalyje ir 25 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos taisyklės nėra nei neutralios, nei tinkamos, ir todėl prieštarauja Sutarties dėl importo licencijos išdavimo tvarkos 1 straipsnio 3 daliai.
- 27 Tokiomis aplinkybėmis *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar <...> Reglamento Nr. 2535/2001 <...> 35 straipsnio 2 dalis prieštarauja aukštesnę teisinę galią turinčiai Bendrijos teisei, visų pirma EB 28 straipsnyje įtvirtintam kiekybinių importo apribojimų ir lygiavertės poveikio priemonių draudimui, EB 34 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje įtvirtintam diskriminacijos draudimui bei <...> Reglamento Nr. 1255/1999 <...> 26 straipsnio 2 daliai, ir todėl negalioja?
2. Ar <...> Reglamento Nr. 2535/2001 <...> 25 straipsnio 1 dalis prieštarauja aukštesnę teisinę galią turinčiai Bendrijos teisei, ypač EB 34 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje įtvirtintam diskriminacijos draudimui, <...> Reglamento Nr. 1255/1999 <...> 29 straipsnio 2 dalyje įtvirtintam diskriminacijos draudimui, EB 28 straipsniui ir EB 82 straipsnio 1 daliai, ir todėl negalioja?

3. Ar Reglamento Nr. 2535/2001 <...> 25 straipsnio 1 dalis ir 35 straipsnio 2 dalis prieštarauja Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) XVII straipsnio 1 dalies a punktui ir Sutarties dėl importo licencijos išdavimo tvarkos 1 straipsnio 3 daliai, ir todėl negalioja?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 28 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas norėtų sužinoti, ar, numatydama, jog paraišką sviesto iš Naujosios Zelandijos importo licencijai būtina pateikti Jungtinėje Karalystėje, Reglamento Nr. 2535/2001 35 straipsnio 2 dalis yra negaliojanti dėl to, kad ji prieštarauja EB 34 straipsnio 2 dalies antrojoje pastraipoje ir Reglamento Nr. 1255/1999 26 straipsnio 2 dalyje įtvirtintam nediskriminavimo principui bei EB 28 straipsnyje įtvirtintam kiekybinių importo apribojimų ir lygiavercio poveikio priemonių draudimui.

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

- 29 *Egenberger*, BLE bei Vokietijos, Prancūzijos ir Lenkijos vyriausybės tvirtina, kad nagrinėjama diskriminacija yra susijusi su importo kvotų administravimo taisyklėmis, t. y. su paraiškų sviesto iš Naujosios Zelandijos importo licencijai gauti pateikimo vieta (Jungtinė Karalystė). Jos primena, kad kitų bendram pienu ir pieno produktų rinkos organizavimui priklausančių produktų atveju paraiška licencijai gauti gali būti pateikta įvairioms nacionalinėms institucijoms.

- 30 Be to, reikalavimas, kad paraiška importo licencijai gauti turi būti pateikta Jungtinėje Karalystėje, yra nepalankus kitoje valstybėje narėje įsisteigusiams ūkio subjektams, nes toks reikalavimas lemia papildomas šių ūkio subjektų išlaidas. Tokio skirtingo požiūrio niekas nepateisina.
- 31 *Fonterra* ir Komisija tvirtina, kad žemės ūkio politikos srityje Komisija turi didelę diskreciją. Tai, kad ta pati priemonė turi skirtingą poveikį tam tikriems importuotojams, nėra diskriminacija, nes ši priemonė pagrįsta objektyviomis ir bendro rinkų organizavimo funkcionavimo reikmėms pritaikytomis priežastimis. Šiuo atžvilgiu ginčijama nuostata siekiama kuo geriau užtikrinti tinkamą nagrinėjamų tarifinių kvotų panaudojimą ir palengvinti jo kontrolę.
- 32 Nepatogumai, kuriuos dėl šios procedūros patiria kitose valstybėse narėse įsisteigę potencialūs sviesto iš Naujosios Zelandijos importuotojai, yra gerokai sumažinti, nes Reglamentas Nr. 2535/2001 jiems leidžia pateikti paraišką jų pasirinkta kalba, o su tuo susijusios išlaidos neviršija tų, su kuriomis susiduriama įprastuose prekybiniuose santykiuose. Taigi šis nevienodas požiūris yra objektyviai pateisinamas ir apribotas tuo, kas reikalinga norimam tikslui pasiekti.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 33 Visų pirma reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką EB 34 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa, įtvirtinanti diskriminacijos bendrosios žemės ūkio politikos srityje draudimą, yra tik konkreti bendrojo vienodo požiūrio principo, kuris reikalauja, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai,

o skirtingos situacijos — vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas, išraiška (žr., pavyzdžiui, 1997 m. balandžio 17 d. Sprendimo *EARL de Kerlast*, C-15/95, Rink. p. I-1961, 35 punktą; 2000 m. balandžio 13 d. Sprendimo *Karlsson ir kt.*, C-292/97, Rink. p. I-2737, 39 punktą; 2003 m. kovo 6 d. Sprendimo *Niemann*, C-14/01, Rink. p. I-2279, 49 punktą ir 2006 m. kovo 30 d. Sprendimo *Ispanija prieš Tarybą*, C-87/03 ir C-100/03, Rink. p. I-2915, 48 punktą).

34 Nagrinėjamu atveju negali būti ginčijama, kad Jungtinėje Karalystėje įsisteigusių sviesto iš Naujosios Zelandijos importuotojų situacija yra panaši į kitoje valstybėje narėje įsisteigusių importuotojų situaciją.

35 Vis dėlto pastaruosius įpareigodama paraiškas importo licencijoms gauti pateikti kitoje valstybėje narėje negu ta, kurioje jie įsisteigę, Reglamento Nr. 2535/2001 35 straipsnio 2 dalis lemia nevienodą požiūrį į šiuos potencialius importuotojus, palyginti su tais, kurie įsisteigę Jungtinėje Karalystėje. Tai, kad importuotojai turi pateikti paraišką kitoje valstybėje narėje, gali jiems sukelti sunkumų, su kuriais nesusiduria Jungtinėje Karalystėje įsisteigę importuotojai. Šiuo atžvilgiu kitoje valstybėje narėje įsisteigę importuotojai gali pateikti į nepalankesnę padėtį ir būti atgrasinami nuo paraiškos importo licencijai gauti pateikimo ne tiek dėl tokiu būdu įtvirtinto kalbinio režimo, nes paraiškų blankai spausdinami visomis oficialiomis kalbomis, kiek dėl nepatogumų, susijusių su administracine procedūra ir galimu teismo procesu, vykstančiu užsienio administracinėje ir teisinėje sistemoje.

36 Dėl Komisijos ir *Fonterra* argumento, jog Teisingumo Teismo atliekama nuostatos, kurią bendros žemės ūkio politikos srityje priėmė Komisija, teisminė kontrolė turi apsiriboti patikrinimu, ar nebuvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida arba piktnaudžiauta įgaliojimais, reikia pažymėti, kad Reglamentas Nr. 2535/2001

paremtas Reglamento Nr. 1255/1999 26 straipsnio 3 dalimi bei 29 straipsnio 1 dalimi ir kad šio 29 straipsnio antroje dalyje Taryba yra aiškiai pažymėjusi, jog nustatytais kvotų administravimo būdais „vengiama suinteresuotų ūkio subjektų diskriminavimo“.

- 37 Šiomis aplinkybėmis reikia nagrinėti, ar ginčijama nuostata yra, kaip teigia Komisija, objektyviai pateisinama siekiant užtikrinti tinkamą kvotų panaudojimą ir palengvinti jo kontrolę.
- 38 Komisija teigia, kad leidus kompetentingoms kitų valstybių narių valdžios institucijoms išduoti licencijas sviesto iš Naujosios Zelandijos importui, taikant sumažintus muitus, nebūtų įmanoma pasiekti tikslų, pateisinančių apribojimą, pagal kurį kompetenciją išduoti šias licencijas turi tik viena valstybė narė, nes šiuos tikslus galima pasiekti tik pagal Reglamento Nr. 2535/2001 35 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą sistemą.
- 39 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad kitų žemės ūkio produktų importui kompetenciją išduoti importo licencijas turi kiekvienos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos (dėl kitų pieno produktų, kuriems taikomas IMA 1 sertifikato reikalavimas, žr., pavyzdžiui, Reglamento Nr. 2535/2001 2 antraštinės dalies III skyriaus 1 skirsnį; dėl pieno produktų, kuriems nereikia jokio IMA 1 sertifikato, žr. to paties reglamento 11–16 straipsnius). Taigi negalima tvirtinti, kad kompetencijos išduoti licencijas sviesto iš Naujosios Zelandijos importui suteikimas tik vienai valstybei narei yra būtinas tinkamo kvotų panaudojimo ir kontrolės palengvinimo tikslams pasiekti.
- 40 Todėl Komisijos nurodomas tikslas negali pateisinti nei nepatogumų, atsirandančių dėl reikalavimo paraišką importo licencijai gauti pateikti Jungtinėje Karalystėje, su kuriais susiduria ūkio subjektai, kurie nėra įsisteigę šioje valstybėje narėje, nei kaip išdava iš Reglamento Nr. 2535/2001 35 straipsnio 2 dalies kylančio nevienodo požiūrio į importuotojus.

41 Iš to išplaukia, kad ši nuostata yra diskriminacinė, ir todėl prieštarauja EB 34 straipsnio 2 dalies antrajai pastraipai.

42 Todėl, nesant būtinybės atsakyti į kitas pirmojo klausimo dalis, darytina išvada, kad Reglamento Nr. 2535/2001 35 straipsnio 2 dalis negalioja tiek, kiek ji nustato, jog paraiškos gauti licenciją sviesto iš Naujosios Zelandijos importui taikant sumažintus muitus gali būti pateikiamos tik kompetentingoms Jungtinės Karalystės valdžios institucijoms.

Dėl antrojo klausimo

43 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės norėtų sužinoti, ar sviesto iš Naujosios Zelandijos importo, taikant sumažintus muitus, taisyklės įgyvendinančios Reglamento Nr. 2535/2001 nuostatos, konkrečiai tariant, šio reglamento 25 ir 32 straipsniai, skaitomi kartu su to paties reglamento III, IV ir XII priedais, negalioja dėl to, kad jie prieštarauja EB 34 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje ir Reglamento Nr. 1255/1999 29 straipsnio 2 dalyje numatytam nediskriminavimo principui bei EB 28 ir 82 straipsniams, nes praktiškai tai reiškia, jog įtvirtinama tokia šio produkto tarifinių kvotų administravimo tvarka, kuri, kaip yra ir nagrinėjamos aplinkybėmis, galimybę gauti importo licenciją suteikia tik vienai įmonei.

44 *Egenberger* ir Vokietijos bei Lenkijos vyriausybės tvirtina, kad Reglamento Nr. 2535/2001 25 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos nuostata prieštarauja EB 34 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatytam diskriminacijos draudimui. Šiuo atžvilgiu *Egenberger* pabrėžia, jog ši nuostata skatina anti-konkurencinius *Fonterra* veiksmus ir sustiprina jos dominuojančią padėtį, ir dėl to potencialūs Bendrijos importuotojai, norintys importuoti sviestą iš Naujosios Zelandijos, diskriminuojami *Fonterra* Europos filialo – NZMP – atžvilgiu.

- 45 Komisija ir *Fonterra* laikosi nuomonės, jog tariamai antikonkurenciniai *Fonterra* veiksmai net netiesiogiai neišplaukia iš 25 straipsnio 1 dalies turinio, nes šioje nuostatoje nėra įtvirtinta jokios diskriminacijos tarp potencialių Bendrijos importuotojų, norinčių taikant sumažintą muitą importuoti sviestą iš Naujosios Zelandijos.
- 46 Visų pirma reikia priminti, kad EB 34 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa ir Reglamento Nr. 1255/1999 29 straipsnio 2 dalis yra to paties principo, būtent nediskriminavimo principo, išraiška.
- 47 Iš Reglamento Nr. 1255/1999 26 straipsnio 3 dalies ir 29 straipsnio išplaukia, kad Taryba įpareigojo Komisiją patvirtinti, laikantis nediskriminavimo principo, sviesto iš Naujosios Zelandijos, kuriam taikomas sumažintas muitas, tarifinių kvotų administravimo taisyklės.
- 48 Šiuo tikslu Komisija pasirinko pateikus IMA 1 sertifikatą išduotų importo licencijų tvarką. Pagal Reglamento Nr. 2535/2001 devintą konstatuojamąją dalį ši tvarka, kuria remiantis eksportuojanti šalis užtikrina, jog eksportuojami produktai atitinka jų aprašymą, labai supaprastina importavimo tvarką.
- 49 Kiek tai susiję su sviestu iš Naujosios Zelandijos, pasakytina, kad IMA 1 sertifikatų išdavimas sviestui, importuojamam į Bendriją taikant sumažintą muitą, pagal Reglamento Nr. 2535/2001 XII priedą buvo patikėtas *Food Assurance Authority*. Pagal šio reglamento 25 straipsnio 1 dalį importo licencija sviestui iš Naujosios Zelandijos, kuriam taikomas sumažintas muitas, išduodama tik pateikus atitinkamą IMA 1 sertifikatą kompetentingoms valdžios institucijoms.

- 50 Reikia priminti, jog pasirinkdama administracines priemones, kad įvykdytų Reglamento Nr. 1255/1999 26 ir 29 straipsnių pagrindu jai Tarybos patikėtą užduotį, Komisija naudojasi tam tikra diskrecija.
- 51 Vykdydama šią funkciją, Komisija turi užtikrinti, kad bus paisoma nediskriminavimo principo, kaip nurodyta Reglamento Nr. 1255/1999 29 straipsnio 2 dalyje.
- 52 Atsižvelgiant būtent į šiuos samprotavimus, reikia nagrinėti atitinkamomis Reglamento Nr. 2535/2001 nuostatomis įtvirtintos licencijų sviesto iš Naujosios Zelandijos importui, kuriam taikomi sumažinti muitai, išdavimo tvarkos suderinamumą su nediskriminavimo principu.
- 53 Pagal 2001 m. Įstatymo 24 straipsnio 1 dalį išimtinė licencija eksportuoti sviestą iš Naujosios Zelandijos į Europos Bendriją, taikant sumažintus muitus, suteikta NZDB. Taigi ji yra vienintelė įmonė, galinti disponuoti eksportuojamo sviesto kieki atitinkančiomis eksporto licencijomis ir IMA 1 sertifikatais.
- 54 Neginčijama, kad NZDB sviestą su jį atitinkančiais IMA 1 sertifikatais, siekdama jį importuoti į Bendriją, parduoda tik savo Europos filialui NZMP. Vadinasi, NZMP yra vienintelė įmonė, galinti taikant sumažintus muitus importuoti sviestą iš Naujosios Zelandijos.
- 55 Nors tokia IMA 1 sertifikatų procedūra, kokia yra nustatyta Reglamentu Nr. 2535/2001, atitinka importo procedūros supaprastinimo bei atitikties tarifinėms

kvotoms geresnio užtikrinimo tikslus, toks šių kvotų administravimo būdas negali lemti, kad galimybė importuoti sviestą į Bendriją būtų atimta iš visų potencialių šio produkto importuotojų, išskyrus vieną įmonę, ir todėl atsirastų šių ūkio subjektų diskriminacija.

56 Tačiau tokia sviesto iš Naujosios Zelandijos importo taikant sumažintus muitus tvarka, kokia išplaukia iš Reglamento Nr. 2535/2001 25 ir 32 straipsnių, skaitomų kartu su šio reglamento III, IV ir XII priedais, tokią diskriminaciją leidžia.

57 Iš tiesų IMA 1 sertifikatų išdavimo funkciją patikėdama Naujosios Zelandijos valdžios institucijoms, nepaisant NZDB eksporto monopoliją įtvirtinančio 2001 m. Įstatymo galiojimo, Komisija nesiėmė būtinų priemonių, kad būtų užkirstas kelias diskriminacijai išduodant importo licencijas, nors Reglamento Nr. 1255/1999 29 straipsnio 2 dalis jai šią pareigą nustato.

58 Vadinas, ir nesant būtinybės atsakyti į kitas antrojo klausimo dalis darytina išvada, jog Reglamento Nr. 2535/2001 25 ir 32 straipsniai, skaitomi kartu su šio reglamento III, IV ir XII priedais, negalioja tiek, kiek jie leidžia diskriminaciją išduodant licencijas sviesto iš Naujosios Zelandijos importui taikant sumažintus muitus.

Dėl trečiojo klausimo

59 Atsižvelgiant į tai, kas atsakyta į du pirmuosius klausimus, atsakyti į trečiąjį klausimą nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 60 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusiai teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2001 m. gruodžio 14 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2535/2001, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1255/1999 taikymo taisykles dėl pieno bei pieno produktų importo tvarkos ir tarifinių kvotų atidarymo, 35 straipsnio 2 dalis negalioja tiek, kiek ji nustato, jog paraiškos gauti licenciją sviesto iš Naujosios Zelandijos importui taikant sumažintus muitus gali būti pateikiamos tik kompetentingoms Jungtinės Karalystės valdžios institucijoms.**
- 2. Reglamento Nr. 2535/2001 25 ir 32 straipsniai, skaitomi kartu su šio reglamento III, IV ir XII priedais, negalioja tiek, kiek jie leidžia diskriminaciją išduodant licencijas sviesto iš Naujosios Zelandijos importui taikant sumažintus muitus.**

Parašai.